

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 20 april 2020**Datum GS-besluit** : 12 mei 2020**Vragen nr. 49**

Vragen van mevrouw **A. Gielen** (GroenLinks) en de heer **J.P.H.M. van Gilse** (VVD) over de berichtgeving van de provincie over de natuurvergunning voor de biomassacentrale in Diemen.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 20 april 2020 door de leden van Provinciale Staten, mevrouw **A. Gielen** (GroenLinks) en de heer **J.P.H.M. van Gilse** (VVD), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De provincie Noord-Holland heeft op woensdag 8 april de natuurvergunning voor de biomassacentrale in Diemen verleend aan Vattenfall. De fracties van GroenLinks en VVD zijn van mening dat groei van het aandeel houtige biomassa in de energievoorziening niet wenselijk is. Daarom is in het coalitieakkoord ook afgesproken om nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan.

De berichtgeving van de provincie omtrent de natuurvergunning roept bij onze fracties enkele vragen op.

INLEIDING ANTWOORDEN

Vattenfall heeft medio 2018 vergunningen aangevraagd bij gedeputeerde staten van Noord-Holland voor de bouw en ingebruikname van een biomassacentrale in Diemen. Hiervoor is zowel een Omgevingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer nodig als een natuurvergunning op grond van de Wet natuurbescherming. Daarnaast moest de gemeente Diemen een Verklaring van geen bedenkingen afgeven op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening.

De provinciale Omgevingsvergunning ziet toe op de emissies die uit de schoorsteen komen, de natuurvergunning op de depositie op natuurgebieden.

De Omgevingsvergunning moet verstrekt worden wanneer een installatie technisch aan de wettelijke vereisten voldoet. Aan de natuurvergunning ligt altijd de afweging ten grondslag of de omringende natuur de depositie kan dragen. Reeds vergunde rechten kunnen echter niet zo maar worden ingenomen en vormen daarom in beginsel het uitgangspunt voor nieuwe vergunningverlening. De provinciale Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland gaat – mede op advies van de Landsadvocaat – uit van in het verleden vergunde rechten en niet van de feitelijke uitstoot van een onderneming.

De ontwerp-Omgevingsvergunning en de ontwerp-natuurvergunning hebben beide begin 2019 ter inzage gelegen. De provinciale Omgevingsvergunning is vervolgens zomer 2019 verleend, de natuurvergunning in maart 2020.

De natuurvergunning heeft vertraging opgelopen omdat vergunningverlening voor stikstofbesluiten als gevolg van de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) op 29 mei 2019 vanaf dat moment tot medio december 2019 heeft stilgelegen. Bovendien heeft Vattenfall de aanvraag in de tussentijd aangepast en aangevuld mede naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Daardoor is pas recent de definitieve natuurvergunning verleend.

Van belang voor een goed begrip van deze zaak is dat 90% van de vergunde stikstofruimte bestemd is voor de twee gascentrales op het terrein van Vattenfall in Diemen. Deze gascentrales produceren elektriciteit voor het landelijke net en moeten kunnen bijspringen wanneer er landelijk een stroomtekort is. De natuurvergunning moet hiervoor ruimte bieden, net zoals de vorige natuurvergunning dat deed.

In juni 2019 hebben de provincie, de betrokken gemeenten en Vattenfall een aanvullend convenant gesloten over deze biomassa-centrale met op verschillende punten verdergaande afspraken dan wettelijk mogelijk was. De aanleiding voor dit convenant was dat we de zorgen deelden die breed leefden omtrent grootschalige biomassa-centrales, zorgen waaraan ook het coalitieakkoord refereert, maar ook moesten constateren dat er – gelet op het bovenstaande – geen grond was de vergunningen niet te verstrekken.

Het aanvullende convenant bevat onder andere afspraken over de duurzaamheid van de biomassa en het vervoer van de haven naar de locatie in Diemen, de tijdelijkheid van het volcontinu gebruik van biomassa en het gezamenlijk ontwikkelen van alternatieve duurzame warmtebronnen.

Omdat de vergunningen al ter inzage hadden gelegen ten tijde van de coalitieonderhandelingen, hebben de onderhandelende partijen destijds afgesproken dat de passage in het coalitieakkoord geen betrekking kon hebben op de biomassa-centrale in Diemen. Die was daarvoor toen al in een te ver gevorderd stadium. Dit is gemeld bij de presentatie van het coalitieakkoord en dit hebben we later desgevraagd ook schriftelijk aan de gemeente Diemen laten weten toen zij hun Verklaring van geen bedenkingen moesten verstrekken.

Landelijk speelt nu dat er nieuw biomassabeleid in ontwikkeling is. Het Rijk komt met een nieuw duurzaamheidskader voor biomassa. Het is echter niet zo dat vooruitlopend daarop al van bovenstaande wettelijke kaders kan worden afgeweken. Pas wanneer dat nieuwe beleid in nieuwe wettelijke kaders is vertaald, door het Rijk of door onszelf als provincie indien nodig, kunnen wij eventueel anders handelen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Hoe verhoudt de verleende natuurvergunning aan Vattenfall zich tot het coalitieakkoord?

Antwoord 1:

De passage in het coalitieakkoord heeft betrekking op nieuwe grootschalige biomassa centrales en uitbreiding van bestaande. De biomassa centrale in Diemen was, toen het coalitieakkoord werd opgesteld, al in vergevorderd stadium. De vergunningen hadden al ter inzage gelegen. Daarom is toen besloten dat deze biomassa centrale doorgang moest kunnen hebben wanneer aan alle wettelijke eisen werd voldaan en valt deze biomassa centrale niet onder de uitgangspunten in het coalitieakkoord.

Vraag 2:

Waren er wettelijke mogelijkheden om vergunningverlening te voorkomen?

Antwoord 2

Er wordt voldaan aan alle voorwaarden uit de provinciale Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland en ook op andere punten is geen sprake van strijdigheden met de Wet natuurbescherming, wij hebben dan ook geen grond om de aangevraagde natuurvergunning voor de inrichting van Vattenfall in Diemen te weigeren.

Vraag 3:

Kunt u aangeven of en op welke manieren u hebt geprobeerd om Vattenfall van de vergunningaanvraag voor een grootschalige biomassa centrale af te houden?

Antwoord 3:

Zie het antwoord bij vraag 1, de voorbereiding was daarvoor al in een te ver gevorderd stadium. Om tegemoet te komen aan alle zorgen die leefden, hebben we ingezet op het tot stand brengen van het aanvullende convenant.

Vraag 4:

Hoe vindt u het dat Vattenfall, ondanks de grote maatschappelijke weerstand, de bouw van de biomassa centrale in Diemen doorzet?

Antwoord 4:

De biomassa centrale is een transitieoplossing en via het aanvullende convenant hebben wij goede afspraken met Vattenfall gemaakt. De belangrijkste daarvan is dat Vattenfall de biomassa centrale niet langer dan 12 jaar - de periode van de SDE-subsidie - volcontinu bedrijft. Alle partijen, ook de provincie, spannen zich in om binnen die periode alternatieven ontwikkeld te hebben. Daarnaast zijn op grond van het convenant in de omgevingsvergunning bijzonder

scherpe emissie-eisen opgenomen voor het tegengaan van luchtverontreiniging. De volksgezondheid komt dus niet in gevaar. Gelet op deze afspraken, vinden wij dat Vattenfall deze biomassacentrale in gebruik kan nemen.

Vraag 5:

In de natuurvergunning van 2015 was een te hoog maximum voor de toegestane stikstofuitstoot opgenomen. Hoe heeft dat kunnen gebeuren en hoe voorkomt u herhaling?

Antwoord 5:

In de Wnb-vergunning van 2015 is per ongeluk geen rekening gehouden met een toen al in de Omgevingsvergunning opgenomen (strenger dan wettelijke) norm voor NOx op grond van best beschikbare technieken. Daardoor is in 2015 een verschil ontstaan tussen de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Omgevingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer. Vattenfall heeft dit vorig jaar geconstateerd, mede naar aanleiding van ingediende zienswijzen. Dit is gecorrigeerd in de nieuwe vergunning.

Om herhaling te voorkomen, wordt de beoordeling van een aanvraag op grond van de Wet natuurbescherming meer afgestemd met de beoordeling in het kader van de Omgevingsvergunning. In de Omgevingsvergunning wordt meer in detail ingegaan op alle milieu-onderdelen van het gehele complex. Door die aspecten meer te betrekken bij de vergunningaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming, kunnen dit soort omissies worden voorkomen.

Vraag 6:

Het maximum voor de toegestane stikstofuitstoot wordt nu hersteld. Is dit juiste maximum in de afgelopen periode bereikt?

Antwoord 6:

Nee, uit de elektronische Milieujaarverslagen van het gehele complex in Diemen blijkt dat de werkelijke emissie van NOx en ammoniak (NH3) per jaar in de afgelopen jaren onder de nieuw vastgestelde emissieplafonds voor de DM33 (gascentrale) en de hulpwarmtecentrales is gebleven.

Vraag 7:

De maximaal toegestane stikstofuitstoot neemt dus af. In hoeverre kan gegarandeerd worden dat ook de werkelijke uitstoot af zal nemen?

Antwoord 7:

In de Wnb-vergunning voor de biomassacentrale van Vattenfall in Diemen zijn voorschriften opgenomen voor de maximale jaarvrucht van NOx en NH3 vanuit het gehele complex in Diemen. Zolang men onder dat maximum blijft, is dat toegestaan. Er kan dus vanuit de

natuurvergunning niet gegarandeerd worden dat de feitelijke uitstoot van NOx en NH3 na ingebruikneming van de biomassacentrale lager zal zijn dan de huidige feitelijke uitstoot. De achtergrond hiervan is tweeledig: ten eerste zijn bestaande vergunde rechten een vorm van eigendom. De overheid mag dat niet zo maar aantasten. De beleidsregels voor intern salderen gaan daarom ook uit van de vergunde en niet van de feitelijke emissie. Ten tweede is altijd ruimte nodig voor het opvangen van pieken in de elektriciteits- en/of warmtevraag. De jaarlijkse stikstofuitstoot moet dus kunnen variëren, maar wel altijd onder het toegestane plafond blijven.

Vraag 8:

Wat zijn andere ontwikkelingen die zich op het moment in de provincie rondom nieuwe (houtige) biomassacentrales afspelen? Is het College van Gedeputeerde Staten van plan Provinciale Staten hierbij te betrekken; zo ja wanneer en zo nee waarom niet?

Antwoord 8:

Er lopen nu vergunningaanvragen voor vier nieuwe biomassacentrales (AEB, Olam Cocoa, Meerlanden en De Liede) en wij verwachten een paar aanvragen voor kleine biomassaketels op het terrein van provinciale inrichtingen¹. Het al dan niet verstrekken van de vergunningen is geen besluit waarop PS invloed hebben. Dit omdat PS geen bevoegdheden hebben in het kader van vergunningverlening. Er mag ook alleen getoetst worden aan wettelijke kaders en provinciale regels. Wij kunnen u uiteraard wel informeren wanneer de vergunningen verstrekt zijn.

Wij betrekken PS uiteraard bij de beleidsontwikkeling op het gebied van biomassa na het verschijnen van het duurzaamheidskader van het Rijk. Het gaat dan om de vraag wat wij – los van de Wet natuurbescherming en de Wet milieubeheer – als provincie aanvullend kunnen en willen doen.

Wij hebben u laten weten dat wij op het duurzaamheidskader van het Rijk willen wachten om gebruik te kunnen maken van de inzichten uit het landelijke traject en geen dubbel werk te doen. De PBL-verkenning en het SER-advies die de opmaat vormen voor het duurzaamheidskader van het Rijk, sturen wij u toe zodra ze allebei zijn verschenen. Wanneer PS daar prijs op stellen, kan op dat moment ook een tweede, tussentijdse technische briefing worden georganiseerd.

Vraag 9:

In het coalitieakkoord is afgesproken dat GS hun invloed aanwenden om de bouw van grootschalige biomassacentrales tegen te gaan. Hoe wenden GS die invloed momenteel aan?

Antwoord 9:

Zoals hierboven geschetst, komt het Rijk binnenkort met nieuw beleid met betrekking tot biomassa. Via een brief aan de SER vanuit de Metropoolregio Amsterdam hebben wij onze zorgpunten verwoord. Als provincie hebben we een trekkende rol vervuld in de totstandkoming

---

¹ Onder provinciale inrichting wordt verstaan een inrichting waarvoor gedeputeerde staten bevoegd gezag voor vergunningverlening zijn op grond van de Wet milieubeheer en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

van deze brief. Zie de bijlage voor de tekst ervan. Ook heeft gedeputeerde Stigter namens het IPO deelgenomen aan een overleg met vertegenwoordigers van de SER om deze zorgpunten goed over het voetlicht te brengen.